

CEZAEVLERİ VE YAŞAMA HAKKI

Türkiye'de cezaevleri sürekli kanayan bir yaradır. Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaların düzeltilmesi, işkencenin sona erdirilmesi, tek tip elbisenin kaldırılması, serbest görüş sistemi vb, gibi taleplerden dolayı 12 Eylül 1980'den itibaren cezaevlerinde açlık grevleri ve sonuçta Ölüm orucuna dönen eylemler yapılmıştır. Bu açlık grevleri sonucunda 1981 yılında 1, 1982'de 4, 1984'de 6, 1988'de 1, 1993'de 1, 1995'de 2 ve 1996'da 12 tutuklu hayatını yitirmiştir,

1996'daki ilk açlık grevi 15 Nisan 1996'da Diyarbakır E tipi cezaevinde PKK davası sanıkları tarafından başlatıldı. 6,8 ve 10 Mayıs tarihlerinde Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgeden sonra açlık grevleri yayıldı ve daha sonra diğer tutuklu ve hükümlülerin de katılımıyla Mayıs ayı sonlarında 1500, Haziran ayında da 2000 kişiyi geçti,

Temmuz ayının başlarında, ül-
ke çapındaki 52 cezaevinde şüdü-
rülçn açlık grevindeki tutukluların talepleri;

- Tutukluların yaşam standartlarının iyileştirilmesi,
- 6,8 ve 10 Mayıs tarihli Eskişehir cezaevinin yeniden açılmasını öngören Adalet Bakanlığı genelgeleri iptal edilmeli ve Eskişehir Cezaevi ile "Tabutluk" isimli hücrelerin bulunduğu diğer cezaevleri kapatılmalıdır.
- Tutukluların savunma hakkı engellenmemelidir,
- Tutuklular mahkemeye gidiş

DEĞERLENDİRME

gelişleri ve nakiller sırasında dövülmemeli ya da zincire vurulmamalıdır,

- Tutukluların itirafçılığa zorlama faaliyetleri son bulmalıdır,
- Politik (ideolojik) savunma mahkeme önünde bir hak olarak kullanılmalıdır,
- Tutuklu ve hükümlülerin yakınlarına yöneltilen saldırılara son verilmeli, tutukluların ziyaretçilerine kötü muamele yapılmamalıdır.

Bu arada TMMOB, sivil Toplum Örgütleri'nin oluşturduğu platformla birlikte tutuklulara 12 Temmuz 1996 tarihinde aşağıdaki açıklamayı yaptı,

"Uzun süredir sürdürmekte olduğunuz onurlu eylemlerin haklılığının bilincinde olarak; cezaevlerinde sürdürülmekte olan hukuk dışı, insanlık dışı uygulamalara karşı çıkmanın hepimizin ortak tavrının bir gereği olduğunu belirtiyor, orada yaşanan sorunların ortak sorunlarımız olarak sonuna kadar izleyicisi olacağımızın bilinmesini istiyoruz"

"Yeni genelgelerin uygulanmasını, E tipi cezaevleri ile ilgili olarak yapılacakları bekliyoruz. Bu arada sizlerden ölüm oruçlarına ara vermenizi, bizler için çok değerli olan yaşamlarınızı daha fazla tehlikeye atmamanızı diliyoruz,"

İHD, İHV, ÇHD, Tabipler Birliği, TMMOB vb, gibi sivil toplum örgütleri Ölüm oruçlarını sona erdirmek için Adalet Bakanı Şevket Kazan ile sürekli görüşmelerde bulundular, tutukluların insani talep-

DEĞİRLEFTİDİRME

lerini ilettiler, fakat bir sonuç alamadılar ve nihayet 21 Temmuz tarihinde İstanbul Ümraniye Cezaevinde ölüm orucu yapan Tükümlülerden Aygün Uğur (25) yaşamını yitirdi. Ardından 23 Temmuz'da Altan Berdan Kerimgiller (28) İstanbul Bayrampaşa Cezaevinde, izleyen günlerde de İlginç Özkeskin ve diğer toplam 12 tutuklu yaşamalarını yitirdiler,

TBB, TTB, TMMOB, Türk Diş Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türkiye Serbest Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği başkanlarının katıldığı; Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ile yapılan görüşme cezaevlerindeki ölüm sayısı 5'e yükseldiği 25 Temmuz 1996 günü gerçekleştirildi. Bu görüşmede

Cumhurbaşkanına "Daha fazla ölümün, sakat kalmanın yaratılması için bir an önce girişimlerde bulunması gerektiği; yetkililer tutuklu ve hükümlülerle diyaloga girerek haklı insani taleplerin yerine getirilmesi açlık grevi ve ölüm oruçlarının bitirilmesi yönünde çaba harcanması" konulan dile getirilmiştir. Yine aynı gün bir basın açıklaması yapılarak; ölüm sayısının 5'e ulaştığı, ölümlerin durdurulabilmesi için tutuklularla devlet arasında bir görüşme ve uzlaşma ortamının yaratılması gerektiğini, bunun için Cumhurbaşkanı'nın devreye girerek Adalet Bakanı'nın görevini yerine getirmesini sağlama talep edildi. ^

Aynı basın toplantısında; cezaevlerinde yaşanan olaylardan ve ölümlerden Adalet Bakanı'nın istisi-

fa etmesi istenerek hükümeti acil çözümler üretmeye davet ettiler, Tutukluların isteklerinin insani ve kabul edilebilir olduğunu belirten Meslek Birlikleri, cezaevlerinde kurulacak bir diyalogla sorunların ivedi olarak çözülmesini talep ettiler,

10 tutuklunun yaşamını yitirmesinin ardından bir grup aydının girişimi sonucunda sağlanan uzlaşma ile cezaevlerindeki ölüm oruçları sona erdirildi. Daha sonra yaşamını yitirenlerin sayısının 12'ye ulaştığı cezaevlerindeki ölüm orucunun nedenleri günümüzde hala çözüme ulaşmış değil. Son olarak yaşanan Diyarbakır Cezaevindeki olaylar ve 12 Ölüm cezaevlerindeki sorunların hala çözüm beklediğini göstermektedir.

IA^^I^^

ŞUBELER VE İL TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI YAPILDI

29.1996 tarihinde oda merkezinde ikincisi yapılan şubeler ve il temsilcileri toplantısına Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ile İstanbul ve Adana Şube ve Urfa, Malatya, Ordu, Konya, Kırıkkale il temsilcileri katıldı, Katılımın düşük olduğu toplantıda önceden belirlenen gündem çerçevesindeki konu-

lar tartışıldı. Buna göre;

- Oda bütçesinin verimli şekilde harcanması ve kaynak israfına meydan verilmemesi doğrultusunda;

- İl temsilciliklerinin tüzük gereği aylık mizanlarının takip eden ayın ilk haftası içerisinde oda merkezine veya bağlı bulunduğu şubeye göndermesi,

- İl temsilciliklerinin gereğinden fazla nakiti bulundurmamaları ve bunları takip eden ay içerisinde merkeze göndermeleri,

- * İl temsilciliklerinin; genel sorunların çözümüne ışık tutmak amacıyla etkinlikler yapmaları ile ilgili konularda il temsilcilerinin duyarlı olması doğrultusunda ka-

rar alınmıştır,

- Serbest Müşavirlik ve Mesleki Denetim konuları ile ilgili mevzuat çalışmaları hızlandırılmalı ve mesleki saygınlığımız için mesleki denetim yönetmeliğinin biran önce çıkarılması,

- Jeoloji Mühendisliği disiplininin yetki ve sorumluluklarını içeren (Y.A.S. Kanunu, Maden Kanunu, ÇED Yönetmeliği, Taşocakları Nizamnamesi, Afet İşleri ve İller Bankası genelgeleri v.b. gibi) bir mevzuat kitapçığının hazırlanması konularının Oda Merkez Yönetim Kurulu tarafından yapılması doğrultusunda karar alınmıştır. •